

Marek Florek, Józef Ścibior

Dacharzów, st. 1, gm. Wilczyce, woj.
tarnobrzeskie, AZP 88-72/10

Informator Archeologiczny : badania 28, 25-26

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

EPOKA BRĄZU

WCZESNA EPOKA BRĄZU

Biskupin, st. 2a, gm. Gąsawa, woj. bydgoskie — patrz: neolit
Borowo, st. 12, gm. Dobrze, woj. wrocławskie — patrz: neolit
Cergowa, st. 3, gm. Dukla, woj. krośnieńskie — patrz: neolit

Dacharzów, st. 1
gm. Wilczyce, woj. tarnobrzeskie
AZP 88-72/10

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
Oddział w Tarnobrzegu
Muzeum Okręgowe w Sandomierzu

Badania prowadzili mgr mgr Marek Florek (autor sprawozdania) i Józef Ścibior. Finansowane przez Fundację „ARS” i Urząd Wojewódzki w Tarnobrzegu. Drugi sezon badań. Kurhan kultury trzcinieckiej, cmentarzysko płaskie kultury pucharów lejkowatych i kultury mierzanowickiej, osada kultury pucharów lejkowatych.

Badania skoncentrowano na największym z zachowanych na terenie Dacharzowa kopców o średnicy ok. 25–28 m i wysokości ok. 1–1,2 m. Wstępnie rozpoznano ponad 1/2 kopca i część przestrzeni przykurhanowej (500 m²), z tym że całkowicie przebadano tylko 1 ćwiartkę kopca. Stwierdzono, że w centrum kopca pod nasypem ziemnym znajduje się konstrukcja kamienna w formie dwóch prostokątnych skrzyń — większej o wymiarach 6 x 3 m i mniejszej o wymiarach 3 x 2 m, przylegającej to tamtej od wschodu. Wnętrza skrzyń nie eksplorowano. Należy przypuszczać, że konstrukcja kryje pochówek centralny (główny) osoby (osób), dla której usypano kopiec. W nasypie ziemnym ponad konstrukcją kamienną znaleziono naczynie kultury trzcinieckiej. Pierwotny nasyp kopca, którego średnicę można określić na ok. 18 m, otaczał rów szerokości 1,5–2 m i głębokości 1–1,5 m (licząc od pierwotnego poziom gruntu). W rowie, w przebadanej części, znajdowały się 2 groby szkieletowe. Zmarli ułożeni byli w pozycji skurczonej, na boku. Wyposażenie grobów stanowiły: w jednym przypadku 8 naczyń (w tym zdobiony plastycznie puchar na pustej nóżce i miseczka zawierająca dziegieć) oraz szklany paciorek, w drugim wypadku — złożone we fragm. duże naczynie zasobowe oraz fragm. kilku innych naczyń. Poza obwodem rowu otaczającego kopiec stwierdzono kilka niedużych, prostokątnych jam o wymiarach 1,5–1,8 x 0,5–0,6 m. Nie zawierały one żadnego materiału zabytkowego złożonego intencjonalnie, jedynie drobne fragm. ceramiki kultury pucharów lejkowatych, niewątpliwie na złożu wtórnym. Na obecnym etapie badań trudno określić związek tych jam z kopcem, sądząc jednak z usytuowania i orientacji nie można wykluczyć, że są to np. groby symboliczne.

Na podstawie znalezionych w nasypie i grobach naczyń kurhan należy wiązać z kulturą trzciniecką, najpewniej z jej schyłkową fazą (tzw. fazą łódzką) i datować na ok. 1300–1200 lat p. n. e. Datowanie takie potwierdza chronologia szklanego paciorka, stanowiącego import z basenu Morza Egejskiego, najpewniej z kręgu kultury mykeńskiej.

Na położonym w bezpośrednim sąsiedztwie kopca cmentarzysku pucharów lejkowatych (badanym w 1993 r.) wyeksplorowano 1 grób szkieletowy w obstawie kamiennej, zawierający słabo zachowane szkielety osoby dorosłej (kobiety?) i dziecka. Grób nie zawierał wyposażenia, niemniej na podstawie formy należy go bez wątpienia łączyć z kulturą pucharów lejkowatych.

Badania będą kontynuowane.

Dęby, st. 29A, gm. Dobre, woj. wrocławskie — patrz: neolit

**Glińnica, st. 1
gm. Odolanów, woj. kaliskie
AZP 69-34/—**

**Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej
w Kaliszu**

Badania prowadził mgr Leszek Ziábka przy współpracy mgr mgr Bogusława Maryniaka i Arlety Świerkowskiej-Góreckiej z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Finansowane przez Urząd Miasta i Gminy w Odolanowie oraz Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe z II okresu epoki brązu.

Kontynuowano prace na cmentarzysku położonym w lasach na północny zachód od wsi Glińnica, w dolinie rzeki Kuroch.

Przebadano kurhany nr 3 i 4, posiadające ślady wkopów znajdujących się w centralnej części.

Kopiec oznaczony numerem 3 był kształtu stożkowatego, w planie okrągły, miał średnicę u podstawy 12 m, a zachowana wysokość sięgała do 1,2 m. Układ stratygraficzny kurhanu stanowiły następujące warstwy: I — darń z próchnicą, II — nasyp (żółty piasek), III — brunatny piasek, IV — calec (biało-szary piasek).

Wewnątrz kopca odsłonięto jądro kamienne, pod którym natrafiono na nieregularną obstawę kamienną i jamę grobową o wymiarach 200 x 100 cm, zorientowaną wzdłuż linii zachód-wschód. Wyposażenie grobu stanowiły nieliczne fragm. ceramiki i przedmioty krzemienne. Podobny materiał zabytkowy wystąpił w nasypie kurhanu.

Kopiec oznaczony numerem 4 był stożkowaty, w planie zbliżony do okręgu, miał średnicę u podstawy 14 m, a zachowana wysokość sięgała do 1,2 m. Układ stratygraficzny przedstawiał się następująco: I — darń z próchnicą, II — nasyp (żółty piasek), III — szarobrunatny piasek, IV — calec (biało-szary piasek). W kopcu odsłonięto fragmentarycznie zachowany wieniec kamienny złożony z dużych głazów. Wewnątrz odkryto jądro kamienne, pod którym natrafiono na nieregularną obstawę kamienną. W obrębie konstrukcji kamiennych odkryto fragmentarycznie zachowane kości pochówku szkieletowego. Wyposażenie grobu stanowiły fragm. ceramiki i przedmioty krzemienne. Podobny materiał zabytkowy wystąpił w nasypie kurhanu.

Przebadano również przestrzeń międzykurhanową, łącząc kopce oznaczone numerami 3 i 7 wykopem o wymiarach 36 x 2,5 m. Układ warstw stratygraficznych stanowiły następujące warstwy: I — darń z próchnicą, II — żółty piasek, III — calec. Materiał ceramiczny i krzemienisty wystąpił jedynie w okolicach kurhanu nr 7 na poziomie II warstwy naturalnej.

Badania będą kontynuowane.